

Vlaams
Parlement

ingediend op **1494** (2017-2018) – Nr. 1
22 februari 2018 (2017-2018)

Verslag van de hoorzitting

namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
uitgebracht door Lieve Maes

over het onderzoek
'Welke rol kan regionale televisie spelen
in het aanleren van taal
en het bevorderen van integratie'
en voorstelling van de portretten
van de Rand- en Taalambassadeurs

Samenstelling van de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand:

Voorzitter: Katia Segers.

Vaste leden:

Lieve Maes, Bart Nevens, Peter Persyn, Willy Segers, Jan Van Esbroeck, Karl Vanlouwe;
Michel Doomst, Katrien Partyka, Joris Poschet, Peter Van Rompuy;
Lionel Bajart, Jo De Ro;
Yamila Idrissi, Katia Segers;
Elke Van den Brandt.

Plaatsvervangers:

Piet De Bruyn, Matthias Diependaele, Marc Hendrickx, Marius Meremans, Nadia Sminate,
Karim Van Overmeire;
Karin Brouwers, Sonja Claes, Martine Fournier, Ward Kennes;
Ann Brusseel, Gwenny De Vroe;
Bruno Tobback, Joris Vandenbroucke;
An Moerenhout.

Toegevoegde leden:

Tom Van Grieken;
Christian Van Eyken.

INHOUD

1. Uiteenzetting door Greet Claes, directeur RINGtv, en Madeleine Janssens, directeur WHY5Research	4
2. Vertoning van de video van de portretten van de Rand- en Taalambassadeurs	7
3. Vragen van de leden.....	7
4. Antwoord van de sprekers en repliek	8
Gebruikte afkortingen	11

De Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand hield op woensdag 13 december 2017 een hoorzitting over het onderzoek 'Welke rol kan regionale televisie spelen in het aanleren van taal en het bevorderen van integratie' en voorstelling van de portretten van de Rand- en Taalambassadeurs. Het onderzoek gebeurde door WHY5Research in opdracht van RINGtv. Sprekers waren Greet Claes, directeur van RINGtv, en Madeleine Janssens, directeur van WHY5Research. Greet Claes deelde graag mondeling de inzichten van het onderzoek dat RINGtv financierde. Ze bedankt de aanwezige leden van de commissie voor de interesse in de resultaten van dit onderzoek, dat de zender met het oog op het bereiken van de eigen strategische doelstellingen liet uitvoeren.

1. Uiteenzetting door Greet Claes, directeur RINGtv, en Madeleine Janssens, directeur WHY5Research

Greet Claes, directeur van RINGtv, situeert het project. Het is niet vanzelfsprekend dat een regionaal medium de eigen middelen aanwendt voor onderzoek. Twee jaar geleden heeft RINGtv een nieuw strategisch plan van aanpak opgezet naar aanleiding van discussies in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Er is daarbij zeer bewust gekozen voor inclusief beleid. De nieuwe regeling van de bereikvergoeding is in die zin een bijkomende uitdaging. Het staat ook in de mission statement als element waaraan men wil werken de volgende jaren. Voorts is er eind 2016 een projectvoorstel ingediend binnen de marges van de impulssubsidies voor de Vlaamse Rand. Dat werd in de meest recente beleidsbrief vermeld, met de middelen die in 2017 besteed moesten worden.

Spreekster stelt tegen oneshotprojecten te zijn en beschouwt subsidies als hefboomen om iets op de kaart te zetten. Om het project breder te situeren en relevant te zijn, is er uiteindelijk voor gekozen een onderzoek te laten doen dat dan mee geïmplementeerd kon worden. Zo zou men meer doen dan louter middelen ontvangen voor de portretten van anderstaligen, die hun integratietraject zeer goed afleggen en goed Nederlands spreken intussen. Ze zijn gerekruteerd uit diverse sociale lagen. Er werd nagegaan welke de meest aanwezige entiteiten zijn in Vlaams-Brabant en meer specifiek in de Vlaamse Rand. Via de sociale media van RINGtv kregen intussen al zes mensen hun portret gepresenteerd. Er zijn al meer dan 30.000 views op. De portretten worden nog op scherm getoond in het programma Over de Rand en op de site van integratie en inburgering. De leden kunnen zo ook meteen zien waaraan de middelen besteed zijn. Spreeksters willen het binnen het beperkte tijdsbestek vooral hebben over de anderstaligen en niet zozeer over de implementatie bij RINGtv.

Madeleine Janssens, directeur WHY5Research, kan alvast stellen dat men met plezier de studie naar anderstaligen en de regionale media heeft uitgevoerd. Men heeft vooral gefocust op de anderstalige kijker. Met de presentatie gaat de spreekster kort in op achtergrond en opzet. Vervolgens wordt de context van de anderstalige geduid. Als men die niet begrijpt, kan men ook niet inschatten wat regionale televisie voor hen kan betekenen, aldus Madeleine Janssens. Vervolgens is de beleving van het zendgebied onder de loep genomen, alsook de attitudes qua mediagebruik. Al snel wordt duidelijk dat anderstaligen wat buiten de mazen van het net vallen. Uiteindelijk wordt de rol van regionale media uitgespit, met de nodige aanbevelingen erbij.

Het zendgebied bestaat uit de 35 gemeenten van Halle-Vilvoorde, inclusief de faciliteitengemeenten. Dat is grof gerekend de zeer brede Vlaamse Rand rond Brussel. Voor de helft van de mensen uit dat zendgebied is Nederlands niet de thuistaal. Een gewone Nederlandstalige zender kan derhalve niet echt een inclusief beleid voeren als er geen andere openingen gemaakt worden. De bewuste groep van anderstaligen biedt veel potentieel omdat ze een impliciete bereidheid tonen om daarmee om te gaan.

Achtergrond en doelstelling houden in dat RINGtv een bindteken wil zijn in een regio met een zeer grote verscheidenheid. De hoofopdracht van RINGtv is elke weekdag een regionale nieuwsuitzending verzorgen. RINGtv kiest daarbij voor een inclusieve benadering en het openstellen van de Vlaamse cultuur. Taal zal daarin een niet onbelangrijk gegeven blijken.

Er is gesproken met mensen uit het zendgebied die weinig of niet naar RINGtv kijken. Men kan alleen leren van wie potentieel meer mogelijkheden heeft en nog geen adept is van het verhaal. De groep omvatte moslims van Turkse en Marokkaanse origine, Oost-Europeanen, Franstalige Belgen en nog anderstaligen uit Europa, Azië, Afrika enzovoort. Men beoogde inzicht te verwerven in de noden en behoeften van die mensen met betrekking tot regionale media. Hoe gaan ze ermee om? Hoe vullen ze hun mediatijd in? Wat verwachten ze van regionale televisie en hoe helpt hen dat wegwijs te worden in de nieuwe samenleving waarin ze zijn terechtgekomen? Hoe wordt inburgering zo bevorderd? Wat is de mogelijke meerwaarde en relevantie van RINGtv? Kernvraag is hoe men relevant of meer relevant kan worden voor anderstaligen in het zendgebied.

Met betrekking tot de rol van regionale media komen relevante voordelen en serieuze barrières in beeld. Er is echt wel een rol te vervullen. Regionale media zijn makkelijker te begrijpen dankzij toegankelijk Nederlands. De herhaling laat toe te oefenen en de content is gelinkt aan de eigen regio. De focus ligt op lokaal nieuws wat anders is bij de nationale zenders. Soms is het ook wel minder relevant nieuws, maar het is modern en dynamisch, er zijn korte reportages en flashes. Dat past bij de snelle mediaconsumptie van die groep. Het trekt dan ook aan.

Er zijn ook barrières. Het is weinig bekend en onbekend is onbemand. Zeker wanneer ze vaker naar nationale zenders gaan kijken of commercieel beginnen kijken, is dat zo. Voor wie weinig tijd heeft of fulltime professioneel actief is, past de regionale zender minder bij de behoefte aan ontspanning en entertainment. Die levert veeleer infotainment. Vijftv of Vier zijn dan populairder. De regionale zender is ook te veel gericht op Vlamingen en Nederlandstaligen zelf. Er is te weinig uitnodiging om verder in te burgeren.

Hoe luiden de aanbevelingen? Om de heterogene groep maximaal te bereiken zijn er een aantal acties mogelijk. Zo moet men vertrekken vanuit de behoefte van die mensen aan een realistisch verhaal over Halle-Vilvoorde. Integratie moet vanuit hun perspectief en stapsgewijs.

Men moet ook meebouwen aan een emotionele connectie van de anderstalige. Dat blijkt zeer goed uit de portretten die zijn gemaakt. Zo bleek één Syrische jongeman door de omstandigheden vrij snel die emotionele klik met het gebied te maken. Dan gaat integratie veel sneller.

Madeleine Janssens verwijst aan het einde van de uiteenzetting naar de portretten van de 'Rand- en taalambassadeurs' en meer specifiek naar dat van Saïd, die ze zeer inspirerend noemt.

Greet Claes licht zijn traject toe. RINGtv zocht naar een goede methode om de subsidies uit het budget Randbeleid te besteden. Een medewerker van het Agentschap Binnenlands Bestuur, afdeling Stedenbeleid, Brussel en Vlaamse Rand, deelde mee dat er bij de integratieambtenaar in Merchtem iemand was geland die al ongelooflijk goed Nederlands sprak. De weg van de man en de manier waarop de integratieambtenaar met zijn traject omging, waren zeer inspirerend. Saïd werd het eerste portret. Dat was voor de start van het onderzoek en het heeft dan ook als insteek gediend om alle andere portretten op te reflecteren.

Madeleine Janssens geeft nog mee dat het een soort van rolmodel creëert voor anderen. Hij geeft hoop, verbetert zichzelf en laat anderen zich meer 'alive' voelen, zo luidde het. Er ontstaat een beeld waarin het zelfvertrouwen toeneemt: "Als hij het kan, ik dan ook.". Tegelijk gaf men ook aan blij te zijn dat het portret eindelijk eens een positief beeld van de cultuur biedt, dat het eens niet over de problemen rond vluchtelingen en islam gaat. Dat men de mensen eens toont zoals ze zijn. Dat schept een gevoel van warmte en cohesie, op zijn minst op een embryonaal niveau.

Ook vormelijk sprak het portret aan. Men stelde dat het best paste bij de rol van de regionale tv zoals gepercipieerd. Ook de invulling klopte, met iemand van 'eigen bodem', Merchtem, en hoe hij daar zijn plaats vond. Soms werd het vergeleken met de programma's van *Télé Bruxelles*. Men ervaart het als een beeld van mensen in de lokale biotoop en men vindt het gemakkelijk om Saïd te beschouwen als iemand die zijn leven tracht te leven en een routine wil opbouwen. De kracht van het portret schuilt volgens de sprekerster in het feit dat het op die manier anderen aanspreekt. Mensen zijn nieuwsgierig naar hoe anderen dat doen, zeker mensen van een andere cultuur die daar zelf komen wonen.

Andere reacties stellen dat een dynamische cameravoering en afwisseling zorgen voor ritme en tempo. En men vindt het vooral mooi dat RINGtv een stem en platform geeft aan een groot deel van de bevolking in de regio. Er leeft immers nog heel wat schroom en schrik voor de confrontatie. Men begrijpt dat men die mensen kan leren kennen en het neemt het gevoel weg dat het enkel voor Nederlandstaligen is. Anderstaligen zien dat er ook vanuit hun perspectief gekeken wordt en dat zo een brug wordt gelegd.

Er wordt een meer 'aspirationeel' beeld van inburgering voorgehouden. Het gaat om een succesverhaal, en dat weet men, maar toch geeft het een aanzet naar zelfverbetering, doorzetting en volharding, omdat men ziet dat het kan, stelt *Madeleine Janssens*. Men toont concreet wat kan helpen op die weg naar inburgering. Saïd geeft zijn ervaringen mee en die worden als tips en advies ervaren en meegenomen: een stukje gezonde assertiviteit niet opgeven, zelfvertrouwen kweken, de rug rechten, stappen zetten naar een bevolking die soms scepticisme uitstraalt, een positieve houding aannemen. Het helpt allemaal ook om de negatieve stereotypering tegen te gaan. Vooral dat is belangrijk en vormt als het ware een uitnodiging om actief aan de inburgering te werken.

Het biedt ook verrassingen, door de impliciete boodschap van gelijkenissen tussen volkeren die verschillen overstijgen. Dat volgt uit de analyse die Saïd meegeeft over gelijkenissen en verschillen.

Voorts is er ook nog een praatmoment georganiseerd in de bibliotheek van Liedekerke. *Greet Claes* legt uit dat men de boer op ging met de portretten. De integratieambtenaar van Liedekerke die de voorstelling bijwoonde bij RINGtv eind oktober 2017, meldde dat daar een praatgroep doorging op 4 december met als thema media, Facebook enzovoort. RINGtv heeft beslist om de portretten te laten zien in de praatgroep. De aanwezigen waren er zeer positief over. Men deed de oefening daar zeer succesvol over. Zo is het idee gegroeid dat het een betere manier kan zijn om met de portretten de ronde te doen en effect te genereren. Bij aanvang van het project wilde men nog een deel middelen voorzien om de portretten op USB of op dvd te zetten. Intussen is het filmmateriaal online beschikbaar en wil men de rest van de middelen in een vervolgtraject investeren. Er is al overlegd met de Vlaamse administratie en met de integratieverantwoordelijke in Vlaams-Brabant. Het zit alvast op het goede spoor. Men wil ermee rondtrekken en eventueel filmen in een Café Combinne, een bibliotheek of een CVO-les. Dat kan dan weer gedropt worden online. Met de zes portretten zijn intussen al 30.000 views

gehaald. Saïd blijft de populairste, vooral ook onder zijn eigen vrienden. Het bleef in Syrië niet onopgemerkt. Hij is een lokale vedette geworden. Het werd een zeer leuk project dat als hefboom zijn waarde heeft, stelt de spreker. Men wil het in 2018 volop verder uitrollen. Het geeft voor RINGtv zelf alvast de input dat ook zij niet kunnen blijven stilzitten en soms zelf het initiatief moeten nemen.

2. Vertoning van de video van de portretten van de Rand- en Taal-ambassadeurs

3. Vragen van de leden

Karin Brouwers meent dat de studie ook interessant kan zijn voor andere media dan RINGtv. *Madeleine Janssens* zei dat de VRT niet altijd zo populair is bij de bevroegde doelgroep. Nochtans heeft die zender de opdracht om er voor iedereen te zijn. Het lid zal daarom deze studie ter sprake brengen bij de bestuurders. Is de studie gepubliceerd of wordt ze verspreid?

In het onderzoek werd onderscheid gemaakt tussen vastgeroeste en hoopvolle mensen. Heeft de onderzoeker zicht op percentages, op het aandeel van die categorieën? Nederlandstalige ondertiteling zit sowieso voor een deel in de opdracht van RINGtv. Nederlandstalige programma's ondertitelen in het Frans of Engels, zal moeilijker liggen, zegt *Karin Brouwers*. Het lid is er niet van op de hoogte of het decretaal mogelijk is. Het is het debat waard maar ze wil zich daar vandaag niet over uitspreken.

De studie en de portretten zijn gesubsidieerd met middelen van de Vlaamse overheid. Heeft RINGtv nog vragen aan de Vlaamse overheid, niet enkel op het vlak van middelen maar ook van regelgeving?

De komende jaren zal in de Rand heel hard gewerkt moeten worden aan integratie, stelt *Michel Doomst*. RINGtv kan daar een zeer belangrijke rol in spelen. RINGtv zal nog meer 'kringtv' moeten worden. Moet dit via meer specifieke programma's, met tweerichtingsverkeer of moet er meer ingezet worden op promotie van de programma's? Sociale media moeten allicht nog meer ingezet worden.

Zijn de 'vindingrijken' en de 'teleurgestelden' bij de hoger opgeleiden terug te vinden en de 'vastgeroeste' bij personen met minder bagage? Hoe kan men die groep beter bereiken? Zou het nuttig zijn dat gemeenten testfamilies voor dergelijke projecten voorstellen om na te gaan in welke mate het medium regionale tv integratie kan stimuleren?

Lieve Maes vraagt zich af in hoeverre systematisch werd nagegaan of de geënquêteerden in de studie een inburgeringscursus gevolgd hebben. Is er een verband tussen de snelheid van integratie en de urgentie waarmee men hiernaartoe is geïmmigreerd? Het lid heeft het niet horen vermelden in de studie maar denkt wel dat over het algemeen positief gereageerd wordt als mensen inspanningen doen om Nederlands te praten.

De duiding biedt interessante aspecten, via de website en artikels. Ziet de onderzoeker dat ook via het tv-kanaal zelf gebeuren? Zo ja, dan is duiding voor de andere kijkers ook nodig. Anders komt het voor hen als overbodig over. Ten slotte informeert het lid naar de eerstvolgende stappen.

Voor *Peter Van Rompuy* is de studie een eyeopener. Hij heeft er nog niet bij stilgestaan dat regionale tv een poort kan zijn voor immigranten om zich makkelijker te integreren: door de vlot begrijpelijke taal en omdat het over de eenvoudige dingen des levens in de onmiddellijke buurt gaat. Het werkt in twee

richtingen. De autochtonen krijgen een beeld van hoe de allochtonen op zoek zijn om zich te integreren. Hij sluit zich aan bij de opmerking van Karin Brouwers. Misschien moet men dit meenemen naar de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Dat men minder naar de VRT kijkt dan naar commerciële zenders is opvallend. Wat is het vervolgtraject na deze studie?

Net als vorige sprekers onderstreept *Katia Segers* het nut van het – grondige – onderzoek en de portretten. Geen enkele andere regionale zender heeft een dermate complex zendgebied als RINGtv. Het is goed daar verder oplossingen voor te zoeken. Tv en media hebben altijd een ongelooflijk verbindende, emanciperende kracht gehad. In de jaren dertig was de oprichting van het NIR zeer belangrijk voor de Vlaamse emancipatie. Het is nu ook het vehikel om de huidige uitdagingen zoals integratie te bewerkstelligen. Taalverwerving staat daar centraal. Zelf is het lid absoluut voorstander van Nederlandstalige ondertiteling van Franse en Engelse programma's. In landen waar programma's gedubd worden verloopt de taalverwerving veel moeizamer dan waar ze ondertiteld worden. Ze is zeker bereid om in het parlement verder te bekijken hoe die piste bewandeld kan worden.

Nu komt het erop aan niet enkel bij die portretten te blijven maar vooral ervoor te zorgen dat RINGtv de diversiteit van de regio toont op het scherm en achter het scherm. De aanwerving van een journaliste van migratieachtergrond is zeer positief. Het lid roept op om de kleur, de diversiteit in alle programma's te tonen.

4. Antwoord van de sprekers en repliek

Madeleine Janssens onderstreept dat het een kwalitatief onderzoek is, een betekenisonderzoek, geen kwantitatief. De betekenissen die hier voorgesteld werden, hebben kracht in de samenleving. De onderzoekster kan geen antwoord geven op de vraag hoe groot bepaalde groepen zijn. Voor de link met de urgentie verwijst spreekster naar onderzoek dat twee jaar geleden uitgevoerd werd voor de non-profitorganisatie van IKEA, over hoe mensen van hun huis hun thuis maken. De urgentie is daar zeer interessant. Zien betrokkenen nog perspectief om terug te keren of is men gedwongen/wil men hier blijven? Dat bepaalt veel meer dan de urgentie waarmee ze hier gekomen zijn.

De onderzoekers hebben geen relatie gezien met opleidingsniveau, maar daar is kwantitatieve informatie voor nodig. Persoonlijk denkt Madeleine Janssens meer dat het persoonsgebonden is dan opleidingsgebonden, maar ze heeft geen harde cijfers om dat te staven.

Allochtonen en autochtonen meer op elkaar afstemmen zal inderdaad nodig zijn. Uit andere studies weet men wel dat mensen veel interesse hebben voor andere culturen, maar het moet op een open en constructieve wijze gebracht worden. Het moet om een menselijk verhaal gaan, het gewone leven dat zeer herkenbaar is: een eigen nest hebben, het comfortabel hebben, eventueel kinderen, gewoon kunnen werken. Dat interesseert iedereen zonder dat veel context gegeven moet worden.

In het onderzoek werd niet als dusdanig het gebruik van andere kanalen onderzocht. Uit de quotes kon wel afgeleid worden dat deze mensen meer naar andere zenders keken dan naar de VRT. Hard bewijsmateriaal is er niet; in voorgaande studies werd het wel bevestigd. Het is een onderzoek op zichzelf waard.

Voor de verspreiding van het materiaal zal RINGtv daar zelf de boer mee op gaan, zegt *Greet Claes*. Het is de bedoeling met vzw De Rand en de RandKrant kapstukken te vinden om samen initiatieven op te zetten, een van de beleids-

doelstellingen van de bevoegde minister voor de Vlaamse Rand. Daarvoor kan dit onderzoek deels gebruikt worden; dat was niet het opzet maar het is inderdaad een eyeopener. De inbreng van Tiqah vond spreekster belangrijk. Tiqah bracht samen met WHY5Research een publicatie uit over etnomarketing. Ook de studie rond de perceptie van België bood aansluitpunten. Men kijkt vaak te veel met een eigen bril, met blinde vlekken waarvan men zich niet bewust is.

De studie werd met eigen middelen van RINGtv betaald; RINGtv wil er dus ook zelf mee de boer op gaan.

Greet Claes hoopt een vervolgproject te kunnen indienen in plaats van middelen uit te geven voor USB-sticks en dvd's. RINGtv kan verder naar Café Combinne, de praatgroepen enzovoort gaan. Dat werd reeds besproken met de medewerkster van ABB en de integratieambtenaren. RINGtv-journaliste Rachida Al Garani kan hierbij een goede ambassadeur zijn. Een aantal van de taalambassadeurs willen daarbij ook mee op pad gaan.

Voor het maken van specifieke programma's voor anderstaligen heeft RINGtv geen middelen. Greet Claes wil dat ook niet aan de overheid vragen; dat is veeleer een taak voor de VRT die daar beter voor gewapend is. RINGtv probeert dit zoveel mogelijk te integreren in de programma's die al aangeboden worden en waarvan geweten is dat er een publiek voor is.

Als de eigen middelen ontoereikend waren heeft RINGtv de traditie om zijn vraag om overheidsmiddelen te onderbouwen. Zo heeft RINGtv onder voormalig minister voor de Vlaamse Rand, Frank Vandenbroucke, een onderzoek gedaan bij expats. Ook bij hen, hoewel hoger geschoold, kwam tot uiting dat RINGtv gemakkelijk toegankelijk was en niet polariserend werkte. Dit onderzoek is twee vliegen in een klap. De portretten en onderzoek werken eveneens ondersteunend voor de vraag naar een aangepaste vergoeding, betaald door de kabelabonnees.

Ondertiteling kan helpen in het verwerven van taal. Daar zijn verschillende standpunten over. Als oud-lid van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht denkt Greet Claes niet dat een commerciële zender onder die taalwetgeving valt. Bruzz werkt met de drie talen. RINGtv kan dit niet. Ondertiteling is een pure kwestie van financiën.

In antwoord op de vraag van Michel Doomst benadrukt spreekster dat RINGtv de laatste jaren zeer veel geïnvesteerd heeft in naambekendheid: advertenties, Facebook, websites. Geen enkele zender heeft een commercieel businessmodel rond websites. Meer middelen daarvoor zou natuurlijk helpen.

RINGtv gaat met dit rapport ook intern aan de slag. Dat RINGtv de laatste subsidieronde binnen media gehaald heeft met het project Nieuwsneuzen speelt ook een rol. Dat project was de vorige subsidieronde uit de boot gevallen. RINGtv is dat project toch gestart met minder scholen, met veel succes op sociale media en Facebook. Telkens als de leerlingen een nieuwswaardig nieuwsfeit meldden, werd het door de nieuwsredactie beoordeeld, kregen ze een punt en werd het item in het gewone nieuws opgenomen. Het project werd geselecteerd om op het Congres Mediawijs te worden voorgesteld.

Karin Brouwers vraagt of Greet Claes al met de studie bij de minister van Media heeft aangeklopt, vermits de samenwerkingsovereenkomst voor de regionale tv in opmaak is en beloftes zijn gedaan voor zenders in specifieke situaties. Is de minister op de hoogte van de studie? Het is ook interessant voor wie integratie en inburgering opvolgt.

Op vraag van *Lieve Maes* licht *Greet Claes* toe dat van de 180.000 euro Mediamiddelen 50.000 euro naar ondertiteling van het nieuws moet gaan. Oorspronkelijk was de ondertiteling vooral bedoeld voor slechthorenden. Vanuit de Randmiddelen wordt Vlaanderen Regionaal, Over de week en het nieuws ondertiteld. De Regiokok of andere leuke programma's worden niet ondertiteld wegens gebrek aan middelen.

Michel Doomst meent dat dit een instrument is dat lokaal aangemoedigd moet worden. Zijn er samenwerkingsmogelijkheden om mensen erop attent te maken en zo in contact te brengen met het Nederlands? *Greet Claes* antwoordt dat daarover werd gebrainstormd met het Agentschap Integratie en Inburgering Vlaams-Brabant. RINGtv zal een aantal instrumenten aanreiken. De portretten zijn beschikbaar maar het zal efficiënter zijn om er met een journalist de boer mee op te gaan naar praatgroepen. De aanwezige integratieambtenaren waren daarover zeer enthousiast. RINGtv is nu bezig met het formuleren van het aanbod. Op 20 februari 2018 komen de integratieambtenaren opnieuw bijeen en dan zal het aanbod opnieuw voorgesteld worden.

Katia SEGERS,
voorzitter

Lieve MAES,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

ABB	Agentschap Binnenlands Bestuur
CVO	centrum voor volwassenenonderwijs
NIR	Nationaal Instituut voor de Radio-omroep
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie
vzw	vereniging zonder winstoogmerk